

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 3

DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM

3

3 DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM

Útvar dohľadu nad finančným trhom (UDF) vo svojej pôsobnosti vykonáva regulačnú, metodickú, dohľadaciu, analytickú a medzinárodnú činnosť a vedie prvostupňové konania pred NBS³. Okrem uvedených činností sa orientuje aj na včasnú identifikáciu rizík jednotlivých dohľadaných subjektov, vyplývajúcich z činností, ktoré vykonávajú, ako aj na identifikáciu rizík finančného trhu ako celku. Každý dohľadaný subjekt je hodnotený z pohľadu miery vystavenia sa rizikám a z pohľadu zavedených systémov riadenia týchto rizík.

3.1 OBLASŤ BANKOVNÍCTVA, OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB A VYDÁVANIA ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ A DEVÍZOVÁ OBLASŤ

REGULAČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2012 sa regulačná činnosť UDF **v oblasti bankovníctva** týkala legislatívnej spolupráce pri príprave návrhov zákonov (zákona č. 234/2012 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon o bankách, a zákona č. 352/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľských úveroch), vypracovania súvisiacich podzákonných noriem a v neposlednom rade aj predprípravy na novú bankovú reguláciu na úrovni Európskej únie (implementácia Basel III). Z väčšej časti bola nová banková regulácia presunutá z pôvodnej smernicovej úpravy do formy nariadenia, ktoré má z legislatívneho hľadiska podstatný význam z dôvodu jeho priamej aplikácie do právnych poriadkov národných regulátorov.

NBS v priebehu roka 2012 vydala 4 novely opatrení regulujúcich oblasť bankovníctva, 1 odporúčanie⁴ vypracované na účely plnenia ukazovateľa primeranosti vlastných zdrojov (Tier 1) na úrovni 9 % a na účely obozretného podnikania a 1 metodické usmernenie v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu, ktoré významným spôsobom reflektuje na identifikáciu neobvyklých obchodných operácií a významne eliminuje vzniknuté problémy z praxe.

V oblasti poskytovania platobných služieb a vydávania elektronických peňazí bola vý-

znamnou zmenou v roku 2012 novelizácia zákona o platobných službách (zákonom č. 352/2012 Z. z.), ktorej cieľom bolo predovšetkým rozšírenie existujúceho právneho inštitútu o nový, a to platobnú inštitúciu, ktorá môže poskytovať len zákonom vymedzenú platobnú službu a len na základe zákonom vymedzených podmienok (platobná inštitúcia s obmedzeným poskytovaním platobných služieb). Poskytovateľom takejto platobnej služby budú tzv. „spoločnosti so zmiešanou činnosťou“, t. j. spoločnosti, ktoré vykonávajú aj iné obchodné činnosti než poskytovanie platobnej služby, pričom ich iná obchodná činnosť spočíva v prevádzkovaní telekomunikácií, resp. informačných technológií. Pre túto oblasť finančného trhu boli v uplynulom roku vydané 4 metodické usmernenia.

V devízovej oblasti v uplynulom roku UDF v nadväznosti na zmeny v devízovom zákone vydal 1 metodické usmernenie k podávaniu žiadostí o udelenie devízovej licencie na obchodovanie s devízovými hodnotami.

PRVOSTUPŇOVÉ KONANIA PRED NBS

V oblasti bankovníctva k 31. decembru 2012 pôsobilo na území Slovenskej republiky 14 bánk a 14 pobočiek zahraničných bánk. V sledovanom období bolo vydaných 150 povoľovacích administratívnych rozhodnutí, z ktorých najpočetnejšia časť konaní (107 rozhodnutí) spočívala v udelení predchádzajúcich súhlasov na zmenu členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a prokuristov. Z najdôležitejších vydaných rozhodnutí možno spomenúť udelenie predchádzajúceho súhlasu zo septembra 2012 spoločnosti J&T BANKA, a. s., Praha, Česká republika, na nadobudnutie kvalifikovanej účasti formou priameho podielu na Poštovej banke, a. s., ktorý predstavuje 36,36 % na jej základnom imaní a hlasovacích právach a udelenie predchádzajúceho súhlasu zo septembra 2012 spoločnosti J&T FINANCE, a. s., Praha, Česká republika, na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na Poštovej banke, a. s. formou priameho podielu vo výške 51,70 %.

V roku 2012 ukončili vykonávanie činnosti na území Slovenskej republiky 3 pobočky zahra-

³ Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska za rok 2012 je publikovaná na webovom sídle NBS: <http://www.nbs.sk/sk/dohľad-nad-financnym-trhom/analyzy-spravy-a-publikacie-v-oblasti-financneho-trhu/sprava-o-cinnosti-dohladu-nad-financnym-trhom>

⁴ Odporúčanie Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska č. 1/2012 zo 16. januára 2012 na podporu stability bankového sektora.

ničných úverových inštitúcií, poskytujúcich svoje služby na základe uplatnenia tzv. single passport princípu⁵, a to: UNIBON, spořitelní a úvěrní družstvo, organizačná zložka zahraničnej osoby, HSBC Bank plc, pobočka zahraničnej banky a Crédit Agricole Corporate and Investment Bank S.A., pobočka zahraničnej banky. NBS zaslala oznámenie podmienok pôsobenia pobočky zahraničnej banky na území SR pre zahraničnú banku RBS II B.V., Amsterdam, Holandské kráľovstvo.

V sledovanom období NBS zaevidovala 20 zahraničných úverových inštitúcií, ktoré oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území Slovenskej republiky bez založenia pobočky.

V roku 2012 boli na I. stupni v oblasti bankovníctva začaté 2 konania o uložení pokuty, z ktorých jedno bolo v tomto roku aj právoplatne ukončené rozhodnutím o uložení pokuty.

V oblasti poskytovania platobných služieb a vydávania elektronických peňazí bola v nadväznosti na uvedenú novelu zákona o platobných službách zmenená definícia elektronických peňazí. Na základe tejto zmeny mobilní operátori (Slovak Telekom, a. s., Orange Slovensko, a. s. a Telefónica Slovakia, s.r.o.), ktorým bolo udelené povolenie na vydávanie elektronických peňazí v obmedzenom rozsahu, predložili NBS koncom roka 2012 žiadosti o udelenie povolenia na poskytovanie platobných služieb.

V novembri 2012 bolo spoločnosti 24-pay s.r.o., Žilina vydané povolenie na poskytovanie platobných služieb.

K 31. decembru 2012 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 6 platobných inštitúcií a 3 inštitúcie elektronických peňazí.

NBS ďalej na základe oznámenia svojho zámeru poskytovať služby na území Slovenskej republiky bez založenia pobočky zaevidovala 27 zahraničných platobných inštitúcií a 12 zahraničných inštitúcií elektronických peňazí, ako aj dvoch agentov zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze.

V devízovej oblasti v roku 2012 vydala NBS 20 rozhodnutí o udelení devízových licencií na zmenárenskú činnosť. K 31. decembru 2012 bolo na území Slovenskej republiky spolu 1 192 devízových miest s udelenou devízovou licenciou.

Súčasne bolo v tejto oblasti na I. stupni začatých 5 sankčných konaní o uložení pokuty, ktoré boli v tomto roku aj právoplatne ukončené. V rámci vedenia sankčných konaní bolo v tomto roku vydané a nadobudlo právoplatnosť aj rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty v konaní začatom v roku 2011.

K 31. decembru 2012 UDF evidoval 194 veriteľov (vrátane bánk a pobočiek zahraničných bánk) zapísaných do registra veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery.

VÝKON DOHĽADU

Výkon dohľadu **v oblasti bankovníctva** (v bankách a pobočkách zahraničných bánk) v roku 2012 vychádzal z plánu dohľadu, z výsledkov vyhodnotenia rizikového profilu jednotlivých dohľadaných subjektov, ako aj zo žiadostí bánk na používanie vlastných modelov pre výpočet kapitálovej primeranosti a ich zmien. Hlavnými prioritami pre daný rok bolo preto sledovanie kreditného a trhového rizika, dostatočnosti kapitálu a likvidity bánk, ako aj posudzovanie vlastných modelov bánk a ich zmien pre kreditné a trhové riziko.

Tabuľka 8 Počet prvostupňových konaní UDF v roku 2012 za všetky oblasti regulácie

	Konania, ktoré prešli z roku 2011 do roku 2012	Konania začaté v roku 2012	Rozhodnutia vydané v roku 2012	Rozhodnutia, ktoré v roku 2012 nadobudli právoplatnosť
Povoľovacie konania	144	632	695	690
Sankčné konania	137	233	355	307
Prvostupňové konania spolu	281	865	1 050	997

Zdroj: NBS.

⁵ To znamená, že vykonávali činnosť na základe povolenia udeleného ich materskej spoločnosti príslušným dohľadacím orgánom v krajine ich sídla.

V hodnotenom období boli útvaram dohľadu nad finančným trhom vypracované pravidelné mesačné hodnotenia na základe výkazov a hlásení bánk a pobočiek zahraničných bánk, štvrtročné analýzy rizikového profilu jednotlivých bánk a komplexné ročné hodnotenie bánk obsahujúce podrobné hodnotenie každej banky. Na účel spoločného hodnotenia rizík a kapitálu bankových skupín boli tiež vypracované podrobné správy o rizikovom profile pre konsolidujúce orgány dohľadu za tie banky, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami bánk so sídlom v EÚ.

V roku 2012 bolo v bankách a pobočkách zahraničných bánk začatých spolu 13 tematicky zameraných dohľadov a 2 dosledovacie dohľady, z toho 14 dohľadov v bankách a 1 dohľad v pobočke zahraničnej banky. Desať dohľadov bolo v roku 2012 aj formálne ukončených. V rámci dohľadov bolo v roku 2012 posudzovaných 8 žiadostí na používanie alebo zmenu vlastných modelov merania rizík pre účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje.

V **oblasti poskytovania platobných služieb a vydávania elektronických peňazí** bol výkon dohľadu na mieste zameraný najmä na dohľad v platobných inštitúciách a vychádzal z vyhodnotenia charakteru vykonávaných činností týchto subjektov a ich celkového rizikového profilu. V roku 2012 boli v platobných inštitúciách začaté 2 komplexné dohľady na mieste, zamerané najmä na preverenie a hodnotenie systému poskytovania platobných služieb, dodržiavania podmienok na podnikanie platobných inštitúcií, vybraných rizík a systému riadenia rizík a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov. Z týchto dohľadov bol jeden v danom roku aj formálne ukončený.

Výkon dohľadu na diaľku zahŕňal návrh spôsobu zberu údajov podľa predmetného opatrenia, implementáciu praktickej realizácie predkladania údajov v podobe hlásení a výkazov v súlade s navrhnutým technickým riešením a pravidelné mesačné hodnotenia a analýzy získaných údajov z hľadiska monitoringu jednotlivých dohliadaných subjektov.

V **devízovej oblasti** bol výkon dohľadu zameraný na kontrolu dodržiavania devízového zákona, najmä na oblasť vykonávania obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu zmenárenskej čin-

nosti, ktorej predmetom je nákup, alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti a na plnenia devízovej ohlasovacej povinnosti podnikateľskými subjektmi. Na rok 2012 bolo v pláne vykonať 12 dohľadov na mieste, z toho 9 v oblasti zmenárenskej činnosti a 3 v oblasti devízovej ohlasovacej povinnosti.

3.2 OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA, OBLASŤ DŮCHODKOVÉHO SPORENIA A OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

REGULAČNÁ ČINNOSŤ

Rok 2012 bol v **oblasti poisťovníctva** charakteristický predovšetkým viacerými legislatívnymi úpravami, na ktorých sa podieľal aj UDF. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 332/2011 Z. z. bol novelizovaný zákon o poisťovníctve, na základe ktorého bolo Centrum právnej pomoci doplnené medzi subjekty, ktorým môžu byť poskytnuté informácie o činnosti regulovaných subjektov z tejto oblasti bez porušenia povinnosti mlčanlivosti.

V nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 1. 3. 2011⁶, Ministerstvo spravodlivosti SR pripravilo návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa antidiskriminačný zákon tým, že zavádza rovnaké zaobchádzanie pri stanovení výšky poisťného a výpočtu poisťného plnenia poisťovňou a pobočkou zahraničnej poisťovne bez ohľadu na pohlavie. Napriek tomu, že pôvodne navrhovaný termín nadobudnutia účinnosti návrhu zákona, t. j. 21. 12. 2012 bol zmenený na 1. 3. 2013, NBS odporúčala poisťovníam uplatňovať rovnaké sadzby pre obe pohlavia pri stanovení poisťných sadzieb pri nových zmluvách uzatvorených po 21. 12. 2012.

Počas roka 2012 UDF naďalej pokračoval v spolupráci s Ministerstvom financií SR na príprave nového zákona o poisťovníctve, ktorý by mal zaviesť nový systém regulácie v poisťnom sektore – Solventnosť II a taktiež vydal 2 odporúčania pre poisťovne.

V **oblasti regulácie starobného dôchodkového sporenia** bola činnosť NBS v roku 2012 zameraná predovšetkým na prípravu sekundárnej legislatívy reflektujúcej na zmeny, ktoré priniesla novela zákona o starobnom dôchodkovom

6 Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 1. 3. 2011 vo veci C-236/09 (Test-Achats), ktorý vyhlásil s účinnosťou od 21. 12. 2012 za neplatný čl. 5 ods. 2 smernice Rady 2004/113/ES o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a k službám a ich poskytovaní.

sporení z roku 2011 (zákon č. 334/2011 Z. z.) a tiež novela tohto zákona z roku 2012 (zákon č. 252/2012 Z. z.). NBS vydala 5 opatrení regulujúcich danú oblasť finančného trhu. Za všetky možno spomenúť napríklad opatrenie o poplatkoch pre emitenta cenného papiera a o spôsobe ich úhrady dôchodkovou správcovskou spoločnosťou alebo opatrenie o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť dôchodkovej správcovskej spoločnosti. Pre dohliadané subjekty tohto sektora bolo okrem opatrení vydané aj 1 metodické usmernenie týkajúce sa výšky výdavkov vynaložených správcovskými spoločnosťami na propagáciu, reklamu a získanie klientov v starobnom dôchodkovom sporení.

V oblasti regulácie doplnkového dôchodkového sporenia NBS reflektovala na zmeny zákonnej úpravy v časti týkajúcej sa kompetencií vydávať vykonávacie právne predpisy v oblasti udeľovania povolenia na vznik a činnosť doplnkových dôchodkových spoločností, ako aj udeľovania predchádzajúcich súhlasov a v tejto súvislosti vydala 2 vyhlášky. NBS taktiež zverejnila na svojom webovom sídle 1 stanovisko k mimoriadnemu vkladu finančných prostriedkov na účty v doplnkovom dôchodkovom sporení s cieľom zabezpečiť jednotný postup v danej problematike.

V roku 2012 **v oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva** NBS participovala na príprave novely zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, ktorá upravuje najmä otázku dôveryhodnosti osôb vykonávajúcich finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo, a to s cieľom odstrániť niektoré nedostatky spojené s aktuálnou úpravou požiadaviek na tieto osoby.

PRVOSTUPŇOVÉ KONANIA PRED NBS

V **oblasti poisťovníctva** pôsobilo k 31. decembru 2012 na slovenskom finančnom trhu 18 poisťovní a bolo prijatých 18 oznámení poisťovní z iného členského štátu o ich zámere poskytovať na území SR poisťovaciu alebo zaistovaciu činnosť na základe práva slobodného poskytovania služieb.

Rozhodnutia vydané v roku 2012 sa týkali hlavne zmien vyplývajúcich z činnosti dohliadaných subjektov, ako napr. udelenia predchádzajúcich súhlasov na voľbu osoby navrhovanej za člena

predstavenstva a zmeny povolenia na vykonávanie činnosti. Do zoznamu aktuárov bolo zapísaných 13 osôb. Medzi najvýznamnejšie rozhodnutia v oblasti poisťovníctva možno zaradiť udelenie predchádzajúceho súhlasu na zlúčenie spoločnosti VICTORIA – VOLKSBANKEN Poisťovňa, a. s. a spoločnosti ERGO životná poisťovňa, a. s. v auguste 2012.

V oblasti dôchodkového sporenia pôsobilo na slovenskom finančnom trhu ku koncu roka 2012 spolu 6 dôchodkových správcovských spoločností a 4 doplnkové dôchodkové spoločnosti. V tejto oblasti možno spomenúť, že spoločnosti AEGON, d.d.s., zaniklo v súlade s ustanoveniami zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení dňa 10. 12. 2012 povolenie na vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti.

V oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva bolo k 31. decembru 2012 v Registri finančných agentov a finančných poradcov, ktorý vedie NBS, zaregistrovaných spolu 41 106 subjektov a prijatých 268 oznámení sprostredkovateľov poistenia z iného členského štátu o ich zámere poskytovať sprostredkovanie poistenia na území SR na základe práva slobodného poskytovania služieb.

V roku 2012 bolo v tejto oblasti začatých 224 konaní o uložení sankcie. UDF vydal v roku 2012 346 rozhodnutí, z toho bolo 323 rozhodnutí o uložení sankcie a 23 rozhodnutí o zastavení konania, pričom právoplatnosť v roku 2012 nadobudlo celkom 298 prvostupňových rozhodnutí.

VÝKON DOHLEDU

V oblasti poisťovníctva boli pri dohľade na diaľku v roku 2012 preverované pravidelné výkazy a hlásenia⁷ poisťovní a Slovenskej kancelárie poisťovateľov, ako aj hlásenia ad-hoc, zasielané prostredníctvom informačného systému STATUS DFT. NBS boli predložené aj údaje o činnosti pobočiek poisťovní z iných členských štátov podnikajúcich na území SR.

Dohľady na mieste v roku 2012 boli zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve, osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonávanie a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona o poisťovníctve. Plán výkonu

⁷ Analýza pravidelných štvrtročných finančných výkazov poisťovní je vykonávaná v systéme FINAN (súbor finančných ukazovateľov) a jeho grafickej nadstavbe.

dohľadu na mieste na rok 2012 vychádzal zo stanovenej stratégie zaviesť približne trojročný cyklus dohľadov na mieste v subjektoch vykonávajúcej poisťovacie činnosti. Na rok 2012 bolo naplánovaných a začatých 9 dohľadov na mieste, z toho 7 tematických dohľadov a 2 komplexné dohľady.

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bola v roku 2012 predmetom dohľadu na diaľku kontrola pravidelných výkazov a hlásení zasielaných NBS a ich následné spracovanie a analýza v 6 dôchodkových správcofských spoločnostiach, ktoré spolu spravujú 24 dôchodkových fondov a v 5 bankových subjektoch vykonávajúcej depozitársku činnosť v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení.

V roku 2012 boli začaté 2 komplexné dohľady na mieste v dôchodkových správcofských spoločnostiach, z ktorých bol jeden aj ukončený. Dohľady na mieste boli zamerané na dodržiavanie ustanovení zákona o starobnom dôchodkovom sporení a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a podmienok uvedených v rozhodnutiach NBS.

V oblasti **doplňkového dôchodkového sporenia** bolo v roku 2012 predmetom dohľadu na diaľku pravidelné kontrolovanie, analyzovanie a posudzovanie výkazov a hlásení predkladaných 4 doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami, ktoré spolu spravujú 15 doplnkových dôchodkových fondov a 4 bankovými subjektmi vykonávajúcej depozitársku činnosť v zmysle zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení.

V priebehu druhého polroka roka 2012 bol vykonaný komplexný dohľad na mieste v jednej doplnkovej dôchodkovej spoločnosti, ktorého predmetom bolo dodržiavanie ustanovení zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení.

Dohľad na diaľku v **oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva** v roku 2012 nadviazal na preverenie zosúladenia sa dohliadaných subjektov s prechodným ustanovením § 41 ods. 9 písm. a) až c) zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve, v časti vzťahujúcej sa najmä na odbornú spôsobilosť. Za účelom preverenia splnenia požiadaviek odbornej spôsobilosti sa dohľad na diaľku zamerl na kontrolu úspešného vykonania

odbornej skúšky. Taktiež v rámci výkonu dohľadu na diaľku v roku 2012 bolo vyhodnotené plnenie zákonných informačných povinností, ktoré boli predložené NBS dohliadanými subjektmi prostredníctvom internetovej aplikácie alebo písomne.

Dohľady na mieste boli v roku 2012 zamerané na dodržiavanie ustanovení všeobecných záväzných právnych predpisov platných pre vykonávanie finančného sprostredkovania a finančného poradenstva na území SR v sektore poistenia alebo zaistenia, v sektore kapitálového trhu, v sektore doplnkového dôchodkového sporenia, v sektore prijímania vkladov a v sektore poskytovania úverov a spotrebiteľských úverov. V roku 2012 boli u dohliadaných subjektov (samostatní finanční agenti) vykonané 3 komplexné dohľady na mieste, z ktorých jeden nebol k 31. decembru 2012 ešte formálne ukončený. Okrem toho bol začiatkom roka 2012 formálne ukončený dohľad na mieste u jedného samostatného finančného agenta, začatý v roku 2011. Komplexné dohľady na mieste boli zamerané najmä na preverenie dodržiavania ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a na dodržiavanie podmienok určených v udelených povoleniach.

3.3 OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

REGULAČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2012 bolo hlavnou náplňou regulačnej a metodologickej činnosti NBS **v oblasti dohľadu nad trhom cenných papierov** vydanie ďalších vykonávacích predpisov (3 opatrenia) v nadväznosti na nový rekodifikovaný zákon o kolektívnom investovaní, ktorý nadobudol účinnosť v roku 2011. Za najvýznamnejšie možno považovať opatrenie o podrobnostiach o obsahu štatútu podielového fondu a strešného podielového fondu ako základného dokumentu medzi správcofskou spoločnosťou a podielnikom. Toto opatrenie ustanovuje podrobné pravidlá správy podielového fondu správcofskou spoločnosťou tak, aby sa na jednej strane posilnila ochrana podielnikov, ale zároveň aby štatút umožňoval správcofskej spoločnosti dostatočnú flexibilitu pri správe podielových fondov. UDF pripravil tiež opatrenie o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na činnosť správcofskej spoločnosti, ktoré reflektuje na

hlavnú zákonnú zmenu v tejto oblasti, a to udelenie tohto povolenia nielen zakladateľovi, ale aj existujúcej akciovej spoločnosti.

V oblasti kolektívneho investovania a v oblasti investičných služieb boli v roku 2012 vydané 3 metodické usmernenia a 2 odporúčania vzťahujúce sa na problematiku MiFID. Pre správckovské spoločnosti bolo významné metodické usmernenie – manuál k dokumentu kľúčových informácií pre investorov (KIID), ktorý od 1. júla 2012 definitívne nahradil doteraz používaný zjednodušený predajný prospekt, ako aj metodické usmernenie k praktickému výkonu niektorých ustanovení nového rekodifikovaného zákona o kolektívnom investovaní. V oblasti regulácie investičných služieb bolo dôležité metodické usmernenie k systémom a kontrolným mechanizmom v prostredí automatizovaného obchodovania pre organizátora obchodnej platformy a obchodníka s cennými papiermi.

V priebehu roka 2012 viedla NBS rokovania s ESMA v súvislosti so systémom priamych obchodov s akciami na BCPB, a. s., a to z dôvodu, že ESMA v rámci revízie všetkých európskych systémov využívajúcich výnimku z predobchodnej transparentnosti vyhodnotila tento systém ako v nesúlade s legislatívou. Výsledkom týchto rokovaní bol návrh upraveného systému, ktorý bol zosúladený s legislatívou ESMA a tiež schválenie zmeny burzových pravidiel a úprava systému priamych obchodov na BCPB, a. s.

PRVOSTUPŇOVÉ KONANIA PRED NBS

Na slovenskom finančnom trhu pôsobilo k 31. decembru 2012 spolu 15 obchodníkov s cennými papiermi (ktorí nie sú bankami) a bolo prijatých 198 oznámení obchodníkov s cennými papiermi z iného členského štátu o ich úmysle poskytovať investičné služby na území SR na základe práva slobodného poskytovania služieb. Jednými z najdôležitejších rozhodnutí v tejto oblasti bola zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníkov s cennými papiermi Across Wealth Management, o.c.p., a. s., CAPITAL MARKETS, o.c.p., a. s. a RM – S Market, o.c.p., a. s. a udelenie predchádzajúceho súhlasu na vrátenie povolenia na poskytovanie investičných služieb spoločnosti BROKERSKY DOM o.c.p., a. s. Tejto spoločnosti zaniklo dňom vrátenia povolenia, t. j. 25. 10. 2012, povolenie na poskytovanie investičných služieb.

Na základe splnenia podmienok na začatie vykonávania povolených činností začala dňa 25. 4. 2012 poskytovať investičné služby spoločnosť PROXENTA Finance o.c.p., a. s.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa CDCP, a. s. bolo v roku 2012 vedených 22 konaní pred NBS.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa Garančného fondu investícií nebolo v roku 2012 vedené žiadne konanie pred NBS.

V oblasti verejnej ponuky cenných papierov bolo v priebehu roka 2012 schválených celkom 39 prospektov cenného papiera podľa § 125 ods. 2 zákona o cenných papieroch a prijatých 88 oznámení o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od orgánov dohľadu iných členských štátov EÚ na základe práva slobodného poskytovania služieb.

V oblasti investičných certifikátov bolo v priebehu roka 2012 schválených celkom 5 prospektov investičného certifikátu podľa § 4a ods. 7 zákona o cenných papieroch a jeden dodatok k prospektu investičného certifikátu.

V roku 2012 v rámci povoľovacej činnosti NBS, týkajúcej sa činnosti emitentov akcií, ktoré sa obchodujú na regulovanom trhu BCPB, a. s., bolo vedených 8 konaní pred NBS o návrhoch ponúk na prevzatie a o udelenie súhlasu na uplatnenie práva výkupu.

V roku 2012 bolo NBS schválených 6 návrhov povinných ponúk na prevzatie.

V priebehu roka 2012 boli v platnosti verejné ponuky majetkových hodnôt 3 vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt vyhlásených na základe schválených prospektov investícií NBS.

V rámci povoľovacej činnosti vo vzťahu k BCPB, a. s. bolo v roku 2012 vedených 12 konaní pred NBS.

V oblasti kolektívneho investovania pôsobilo v roku 2012 na slovenskom finančnom trhu 7 správckovských spoločností, ktorým bolo udelených 9 povolení na vytvorenie alebo spravovanie podielových fondov. Koncom roka 2012 vydala NBS predchádzajúce súhlasy na prevod správy všetkých

podielových fondov spravovaných správcovskou spoločnosťou ČSOB Asset Management, správ. spol., a. s. na zahraničnú správcovskú spoločnosť.

V roku 2012 NBS, ako príslušný orgán na vykonávanie oprávnení vo vzťahu k ratingovým agentúram, vydala rozhodnutie, ktorým registrovala spoločnosť EUROPEAN RATING AGENCY, a. s. ako ratingovú agentúru. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. júla 2012.

V oblasti trhu cenných papierov boli v roku 2012 začaté 2 konania. V tejto oblasti vydal UDF na I. stupni dve rozhodnutia o uložení sankcie, z toho obidve nadobudli právoplatnosť v roku 2012.

VÝKON DOHĽADU

V **oblasti trhu cenných papierov** bolo v roku 2012 predmetom dohľadu na diaľku 15 tuzemských obchodníkov s cennými papiermi (ktorí nie sú bankami) a 10 zahraničných obchodníkov s cennými papiermi vykonávajúcich činnosť v zmysle zákona o cenných papieroch. NBS v zmysle ustanovenia § 135 ods. 7 zákona o cenných papieroch posudzuje a následne oznamuje obchodníkom s cennými papiermi, či ich vlastné zdroje sú dostatočné na krytie rizík.

Cieľom dohľadu na diaľku bolo monitorovať, analyzovať a vyhodnocovať finančnú situáciu a rizikový profil dohľadaných subjektov na základe pravidelne predkladaných výkazov a hlásení, informácií získaných pri dohľade na mieste a verejne dostupných informácií.

Výkon dohľadu na mieste vychádzal predovšetkým z plánu dohľadu, ktorého zostavenie zohľadňovalo najmä výkon dohľadov v predchádzajúcich rokoch a nevyhnutnosť ochrany majetku klientov. V roku 2012 bolo u obchodníkov s cennými papiermi (ktorí nie sú bankami) vykonaných 5 komplexných a 10 tematických dohľadov na mieste. Predmetom komplexných dohľadov bol dohľad nad dodržiavaním ustanovení zákona o cenných papieroch a cieľom tematických dohľadov bolo preveriť opatrenia prijaté spoločnosťou na zabezpečenie ochrany peňažných prostriedkov a finančných nástrojov klientov.

V **oblasti kolektívneho investovania** boli v roku 2012 dohľadom na diaľku kontrolované, analyzované a posudzované výkazy, hlásenia a iné správy u 7 tuzemských správcovských spo-

ločností, ktoré spolu spravujú 81 podielových fondov a 5 bankových subjektov vykonávajúcich depozitársku činnosť v zmysle zákona o kolektívnom investovaní.

V tejto oblasti boli v roku 2012 vykonané 2 komplexné a 3 tematické dohľady na mieste, ktoré vychádzali predovšetkým z plánu dohľadu. Predmetom komplexných dohľadov na mieste bol dohľad nad činnosťou správcovskej spoločnosti a dodržiavaním ustanovení zákona o kolektívnom investovaní. Cieľom tematických dohľadov bolo preveriť opatrenia prijaté spoločnosťou na zabezpečenie ochrany peňažných prostriedkov a finančných nástrojov klienta.

NBS v roku 2012 vykonávala dohľad na diaľku aj nad plnením informačných povinností emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu a nad plnením informačných povinností vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt. Vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt si splnili v roku 2012 všetky svoje informačné povinnosti, len jeden vyhlasovateľ v roku 2012 nepredložil ročnú účtovnú závierku za rok 2011 overenú audítorom spolu so správou od audítora.

K 31. decembru 2012 bolo 81 emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu, ktorí mali v zmysle zákona o burze cenných papierov informačnú povinnosť. NBS v roku 2012 kontrolovala ročné správy, polročné správy, predbežné vyhlásenia, priebežné informačné povinnosti a ostatné regulované informácie a ich zverejňovanie.

3.4 OBLASŤ POLITIKY OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

V roku 2012 bolo jedným z hlavných cieľov UDF ďalej pracovať na tvorbe a implementácii rámca politiky obozretnosti na makroúrovni. V súvislosti s týmto cieľom bola pozornosť venovaná predovšetkým podrobnej kvantitatívnej analýze⁸ vzťahu vývoja v bankovom sektore a makroekonomickej situácie, ako aj nástrojom politiky obozretnosti na makroúrovni z teoretického, analytického ako aj regulátorného pohľadu.

Z hľadiska nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni sa analytická činnosť sústredila

⁸ Analýzy slovenského finančného sektora sú publikované na webovom sídle NBS: <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/analzy-slovenskeho-financneho-sektora>

predovšetkým na proticyklický kapitálový van-
kúš a na návrh aplikácie regulácie pre systémovo
významné inštitúcie na slovenský bankový sek-
tor. V oboch prípadoch ide o nástroje, ktoré sú
v zmysle pripravovaného návrhu smernice CRD
IV považované za kľúčové nástroje implementá-
cie politiky obozretnosti na makroúrovni. Pred-
metom analýz a kvantifikácie možných dopadov
boli aj samotné nové návrhy v oblasti regulácie
finančného sektora, predovšetkým v oblasti ná-
vrhu smernice CRD IV/ nariadenia CRR, v oblasti
návrhu jednotného mechanizmu dohľadu, ako aj
v prípade odporúčania UDF na podporu stability
bankového sektora, ktoré bolo vydané v januári
2012. Podrobnejšie analýzy sa týkali okrem iné-
ho predovšetkým odhadu dopadu zmien kvanti-
tatívnych požiadaviek na likviditu bánk.

UDF taktiež analyzoval vplyv zavedenia banko-
vého odvodu a dane z finančných transakcií na
slovenský bankový sektor a kvantifikoval možné
dopady niektorých rizík, napr. poklesu cien ne-
hnuteľností alebo zvýšeného výberu vkladov zo
strany klientov bánk.

3.5 OCHRANA FINANČNÝCH SPOTREBITEĽOV

Podania finančných spotrebiteľov z rôznych
sektorov finančného trhu rieši samostatné od-

delenie ochrany finančných spotrebiteľov, ktoré
je súčasťou UDF. V roku 2012 sa podania týkali
najmä oblasti bankovníctva, poisťovníctva, trhu
cenných papierov, dôchodkového sporenia
a oblasti finančného sprostredkovania a finanč-
ného poradenstva. V mnohých prípadoch bolo
nespokojným klientom dohliadaných subjektov
finančného trhu zabezpečené tzv. „vykonanie
nápravy“ bez toho, aby sa museli domáhať svoj-
ho nároku cestou súdu.

V roku 2012 sa počet podaní oproti roku 2011
zvýšil o takmer 32 % na 1 023 podaní. V oblasti
poisťovníctva dominovali podania týkajúce sa
plnenia z povinného zmluvného poistenia pri
poškodení čelných skiel motorových vozidiel
a podania týkajúce sa rozhodcovských dolo-
žiek. Najviac podaní v oblasti bankovníctva sa
týkalo hypotekárnych úverov, a to výšky odpla-
ty za poskytované služby, účtovania poplatkov
za predčasné splatenie hypotekárneho úveru
a zmeny výšky úrokovej sadzby. V oblasti trhu
cenných papierov sa prevažná časť podaní tý-
kala námietok voči výške poplatkov za vedenie
účtu majiteľa cenných papierov v CDCP, a. s.
V oblasti doplnkového dôchodkového spo-
renia sa námietky týkali nároku na odstupné
a výšky odstupného. Spôsob, rozsah a kvali-
ta poskytovania informácií bola najviac per-
traktovanou tematikou v oblasti finančného
sprostredkovania.

Názvy zákonov a smerníc	
antidiskriminačný zákon	Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov
devízový zákon	Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
MiFID	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS
nariadenie CRR	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti
smernica AIFMD	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ o správcoch alternatívnych investičných fondov
smernica CRD IV	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a o prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES zo 16. decembra 2002 o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte

DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM

smernica IORP	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach a dohlade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia
smernica Solventnosť II	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II)
zákon o bankách	Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o burze cenných papierov	Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov
zákon o cenných papieroch	Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách (zákon o cenných papieroch) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení	Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve	Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o kolektívnom investovaní	Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní
zákon o platobných službách	Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o poisťovníctve	Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o spotrebiteľských úveroch	Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o starobnom dôchodkovom sporení	Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov